

V R T E C.

Izhaja
1. dne
vsacega
meseca
na celej
póli in
stoji za
vse leto
2 gl.
60 kr.,
za pol
leta 1 gl.
30 kr.
av. vr.

Naroč-
nina se
naprej
plačuje
in po-
šilja u-
redništ-
vu v
špital.
ulicaš
hiš. št.
273
v Ljub-
ljani.

Časopis s podobami za slovensko mladino.

Štev. 2.

V Ljubljani 1. februarja 1876.

Leto VI.

Moja molitev.

Ó
ča visoki, Gospód presvetál,
Ti, ki bleskóto ozvezdju si dál,
Ti, ki si nébu in zémљи vladár!
Tebi uboga jaz bližam se stvar.
Sliši, usliši, kar v prahu klečèč
Derzmem prositi se, Tebe molèč!
Daj mi, Vsevládni! da luč ne stemí,
Ki razsvetljúje mi um in očí;
Duh hrepenečí, prosvéte želján,
V Tvojem naj znanji mi bode mirán!
Hčerke, ki meni so jutranji hlád,
Ki so mi tó, kar je zémљи pomlád,
Milo podpiraj, nad njimi Ti čuj,
Kadar mi kličejo sólzne: „zdravstvúj!“
Prosim, ugládi jim zemsko stezó,
Drži nad njimi dobrotno rokó!
Daj mi, naj srce mi vedno kípí,
Vedno od vsega, kar Tebe čestí,
In pesnotvórní mu ogenj podáj,
V katerem le tlélo je meni do zdáj,
V njem da moj glas bi slaviti začél,
Kar se zatirati svét je raznel:
Sladko očino, predragi svoj rád
Daj mi povzdignúti, večni Gospód!

Daj, da dolžnosti jaz svoje spoznam,
 Volji da Tvoje se nizka udám,
 Srečno vriskáje, otožno terpèč
 Naj se kloním Ti, v ljubezni gorèč.
 S svojo podpóro zaščíti me Tí,
 Kádar poslednji mi boj zagrozí,
 Kádar pobegne telesna mi moč,
 Gròbna pred mánoj razgrne se noč,
 Daj, da iz njé probudí me na dan
 Z gromom pohlévnim ukáz Tvoj močán;
 Tja me pokliči, kder míne gorjé,
 Kder so živénje le sanje svetlé,
 Rajske kder sreče kipéči izvòr,
 Kder zaželéni je nájden uzòr,
 Ondu, kder s Tvojo krasoto prevzét
 Duh povelíčan preslavlja Te vnét,
 Ondu, kder Car Ti na večni si čas,
 Tam naj hvaleča Tvoj gledam obraz! —

Lujisa Pezjakova.

Brézova šibíca.

(Na slovensko preložil V. Eržén.)

Živela je pred več leti zeló ubožna mati. Bila je tolika sirota, da nij imela s čem rediti sebe niti svojega otroka. Živela sta le o milostinjah drugih ljudi. In kadar je mati hotela skuhati malo sòka, treba jej je bilo iti poprej v góro iskati drv. Mislite si otroci, kako žalostno je v takej hiši, kjer gospoduje pomanjkanje in glad!

Necega dne zopet nij imela mati niti jednega polenca, da bi zanétila ogenj na ognjišči; zatorej pokliče sina in mu reče: „Vojko, ídi tja v góro, da nabereš malo drv, kajti jaz nemam niti treske več, da bi zakurila in skuhala sòk. A bodi priden ter glédi, da nabereš denes več suhljadi nego li zadnjič, ker jutri je — praznik.“

Vojko takój uboga mater, vtakne v torbico kos ovsenjaka, vzame vrv, da poveže drva in otíde, da si zeló gladen, tja v góro. Prišedši v gozd, začne nabirati suhljad, da mu je kapal znòj od čela in je popolnem pozabil na glad in ubožnost. Ne dolgo in imel je precejšno breme suhega dračja, katero poveže z vrvjo in zadéne na glávo. Vroč je bil dan in solnee je hudo pripekalo, ko je deček z bremenom na glavi težko sopèč stopal skozi gozd. Ménil je, da užé ne more dalje, ker breme ga je zeló pritiskalo, nogi ste opešali in čim dljè tem bolj se je oglašal glad v praznem želodeci. Neķá otožnost se ga polastí, a kmalu se zopet ohrabri, ko pomisli, kako ga bode mati vesela, kadar ugleda toliko breme suhega dračja, ki ga je nabral. Tako polagoma idóč in misleč na ubogo mater, zazrè na jeden krat pred soboj staro, v dve gubi upogneno bábico. Obraz jej je bil nagrbančen in oči so se jej blestéle kakor žareča ognja. Pred njo je ležalo veliko breme suhih drv in tožila je, da jej nij mogoče težkega bremena dalje nesti.

„Daj, pomózi mi!“ reče starka bližajočemu se dečku.

„Sam imam dovolj nositi in mati me užé težko pričakujejo,“ odgovori jej Vojko.

„Ej, saj si mlad in dolgopét!“ odvrne starka ter se mu prijazno nasmehne. „Lehko še dospeješ do doma o pravem času, ako mi tudi poneseš ta zveženj drv do moje kôče, ki nij daleč od tukaj. Daj, stori mi to veselje, ne bode zamán, dobro te plačam!“

Vojko si misli, kaj neki mu more dati starka, ki sama nema ničesar. Vendar se dadè pregovoriti, odloži svoje in zadene njeno breme na glávo ter počasi korači za starko, ki mu je kazala pot. Nijsta dolgo hodila, da obstoji starka pred nizko, leseno kôčo ter reče dečku: „zdaj pa le odloži breme, tukaj je moje stanovanje. A potrpi malo, da te plačam!“

Vojko stori, kar mu je ukazala stara ženica ter komaj čaka, da bi videl, kaj mu podeli siromašna stara žena.

Kmalu se starka vrne iz hiše ter prinese v roci brézovo šibico. Vojku se je žena zdela zdaj mnogo večja nego li poprej, bila je čestitljiva in resna, da se je je skoraj bal.

„Ti si vrl deček, ki se rad usmiliš ubozih in starih ljudi; zato dobodeš od mene plačilo. Ná, tu imaš brézovo šibico; dobro jo hrani, prinašala ti bode zlatega sadú!“

To izgovorivši, podá mu šibico ter izgine v siromašno kôčo. — Vojko se je malo ne smijal takemu bornemu darú, a vendar obdrži vejico ter hiti nazaj v gozd po svoje breme. Zadéne je zopet na glávo in z brezovo šibico v desnej roci korači dalje proti domu. A nij dolgo hodil, da ga obide neka čudna utrujenost in zaspanost. Misli si: malo bodem počival in spal, drugače ne pridem dalje. Kakor je mislil, tako je tudi storil.

Odloživši suho dračje, vtakne brézovo šibico v zemljo, vleže se na mehek mah in kmalu se zaziblje v sladko, prijetno spanje. Ko je solnce užé zahajalo in je večerni veterc začel pihljati po zelenem gozdu, izbudí se Vojko iz sladkih sanj, manéč si spanec iz oči. Najpred pogleda na suho dračje, potem še le na dragoceno brézovo vejico. Ali kako se začudi, ko na mestu vejice vidi stati košato drevo, na katerem se je blestélo zlatih in srebrnih listov in ovočja (sadja) vse vprek! Ves vesel vzklikne, skoči k začaranemu drevesu in začne smukati liste in jabolka ter je mašiti v žep. Napolnivši vse žepe do vrha, poslovi se od prečudnega drevesa, naloži zopet breme na glávo ter hití domóv.

Mati je užé težko pričakovala Vojka, bojéč se kake nesreče, ker ga tako dolgo nij bilo domóv. A kdo popiše njeno veselje, ko ugleda Vojka nenavadno veselega v hišo stopiti. A vidéč, da nema sè soboj niti jednega polenca, razgnjévi se, rekóč: „kod si se potepal ves dan? Zjutraj za rana sem te poslala v gozd, da nabereš nekoliko suhljadi, a ti prideš tako pozno, ter ves prazen domóv!“

„Ne hudujte se, draga mati!“ prosi jo Vojko. „Pridno sem delal in gotovo bodete zadovoljni z manoj!“

To rekši, izsuje srebrne in zlate liste in jabolka na mizo, ki so se blestela, da je materi skoraj vid jemalo.

„Od kodi ta zlatnina in srebrnina?“ povpraša skrbna mati Vojka, bojéč se, da ti zakladi nijso pridobljeni poštenim načinom.

„Vse to sem si prislužil v gozdu!“ vzklikne Vojko ter ves vesel objame začudeno in presrečno mater. Potlej jej pové dogodbo o starej bábici in o zlatonosečem drevesu. Zdaj se mati upokoji in bila je neizrečeno vesela tolike sreče. Od tega dné níjsta več trpela nikacega pomanjkanja, bila sta imovita.

Žid Mousa in Turek Mustafa.

V Sírskej deželi na Jutrovem je živel Turek, Hadži Mustafa imenovan. Kupčeval je s kozjo dlako in si pridobil toliko premoženja, da se je mogel prištevati k najbolj imovitim trgovcem domačega mesta Hamaha. Da bi se za toliko srečo zahvalil proroku, namenil se je na romarski pot v mesto Meko. Njegova družina nij bila obila, razven žene je imel samo še dva sužnja. A ker žena nij hotela ostati sama domá, nego je želela z njim obiskati grob Mohameda proroka, zato je mož prodal, kolikor je imel kozje dlake nabrane, vzel je ženo in sužnja sè soboj ter je ostavil prazno hišo brez váruha.

Samo nekaj je skrbelo Mustafa, in to je bilo, kam bi za čas svojega potovanja skrnil svoje novce. Sè soboj je jemati nij kazalo, ker bi ga v puščavi lahko napadli Beduini in bi ga oropali; doma je pustiti tudi nij varno, ker je hiša brez váruha; zvestemu prijatelju je zaupati je bilo še manj mogoče, ker pravega prijatelja nij imel nobenega. Po dolgem premišljevanji si nekaj izmisli, kar se mu je najboljše zdelo. Vse svoje novce (denarje) lepo zavije in dene v petero loncev, katere potem z maslom do vrha napolni. Te lonce odnese v hišo svojega soseda, žida Mouse, proséc ga, naj mu je hrani, dokler se vrne od groba, ker v loncih ima pripravljeno maslo za zimski čas. A po teži teh posod je Mousa kmalu spoznal, da je v loncih vse kaj družega nego-li maslo. Komaj se je Mustafa iz doma odpravil in z neko večjo karavano v Damask odpotoval, užé je žid lonce pregledal, novce iz njih pöbral in je z maslom zopet do vrha tako zalil, da jim storjene škode nij bilo znati.

Ubogi Turek je po svojej vrnitvi kmalu zapazil, da ga je zviti žid okradel, a ker so lonci od zunaj bili nepoškodovani, in ker nij imel nobene priče, da so v loncih bili hraneni novci, zato se tudi pri sodnji nij mogel in tudi nij smel oglasiti. Mislil je zatorej noč in dan, kako bi kako drugače kaznoval hudobnega Mouso in zopet nazaj dobil svoje novce. O svojej izgubi nij nikomur ničesar povedal in še celó njegova žena mu je morala na Mohamedovo brado priséči, da o tej zadevi bode imela zmirom jezik za zobmi.

Necega dné gre Mustafa v bližnje mesto Homs, da prodá kozjo dlako v ondotnih tovarnah. Pri tej priložnosti vidi družbo komedijantov, ki so imeli posebno lepo in izurjeno opico. To žival kupi, vzame jo sè soboj domöv in jo zapré v posebno izbo, v katero je samo on zahajal in nikdo drugi. Potlej ši kupi na trgu staro obnošeno obleko, kakoršno návadno nosijo židje, tudi čapko in pisan pas, kakor ga je nosil sosed Mousa. V tej obleki je vsak dan po večkrat obiskoval opico, posebno kadar jej je nosil živeža in se je igral z njo. Opica se ga je kmalu tako privadila, da mu je hitro skočila na vrat, objemala ga in poljubovala, kadar koli je stopil v izbo.

Bilo je necega po póludne, da sreča Mustafa na ulici sosedovega sina, mladega Mouso. Prijazno ga pozdravi, dobríka se mu, ter tako dečka vabi v

hišo, ker mu želi dati smokev in družega sladkega ovočja (sadja). Deček vrjame prijaznim besedam dobrikavega Turka ter gré za njim. Ali komaj prideta v hišo, prime Mustafa židovskega dečka za roko in ga pelje na vrt, kjer ga dobro zaprè v samotno hišico, od koder ga ne sliši živa duša. Stari Mousa je bil v velikih skrbeh zaradi izgubljenega sina. Po vseh krajih ga skrbno išče, ali zamán; o svojem ljubem sinu ne more pozvedeti nič gotovega. Ves pobit in žalosten, ker je bil sin njegov jedini otrok, mislil si je oče, da je prej ko ne padel v vodo in ondu utonil, ali so ga pa vjeli blizu mesta se klateči Beduini in so ga sè soboj odpeljali. Na glas se je jokal in klical Jehova na pomoč, kajti nihče ga nij mogel utolažiti.

Še le za nekaj dni zvè po nekem človeku, da so videli njegovega sina takrat, ko se je bil izgubil, pri sosedu Mustafi. Zdaj mu se v glavi posveti, ter si misli, da bi Turek res utegnil njegovega sina vjeti, samo da bi se maščeval zaradi okradenih loncev. To misléč, pokliče takój Mustafa pred sodnika in ga toži, da po krivici skriva njegovega otroka, tudi zahteva, da mu naj otroka takój nazaj dá. S prvega Turek vse tají, ali ko priče pritrdijo, da so videle, ko je peljal Hadži otroka v svojo hišo, in ko ga je sodnik užé hotel obsoditi, da mora otroka živega ali mrtvega postaviti pred sodnijo, zakliče Turek: „V resnici je Bog velik, in njegova *mogočnost* je neskončna! On dela čudeže, kakor se mu zdí primerno. Videl sem, Effendi, Mousovega sina gredóčega mimo moje hiše; povabil sem ga naj pride z menoj, da ga gledé stare prijaznosti z njegovim očetom malo pogostim. A slabo mi je deček povrnil gostoljubnost; grdo se je vedel in še celó klet je imé našega svetega proroka. Ali glejte čudo! Komaj je zaklel, izpremenil se je v opico. V tej podobi vam ga hočem pokazati in takój se prepričate, da bode sin spoznal svojega očeta.“

Komaj Hadži Mustafa izgovori te besede, izpusti njegov zunaj stoječi služabnik opico v sodnijsko dvorano. Opica vse pričujoče naglo pogleda, ter skoči na Mouso, ki je jedini nosil obleko, kakoršne je bila opica navajena. Ker je mislila, da je to njeni pravi gospodar, obesila se mu je okoli vratu, poljubovala ga je in božala kakor otrok svojega očeta, katerega po dolgej ločitvi zopet vidi. — To vidéč, vsi so mislili, da je Turek resnico govoril. „Čudo se godí,“ vpili so vsi jednoglasno, „Alah je velik in njegov prorok Mohamed!“ Žid je moral opico vzeti in sodnijo zapustiti, saj je bilo dovolj izpričano, da je ta žival njegov pravi sin!

Kaj je bilo zdaj židu početi, ko si je pritožil sramoto? Tudi nij bilo upati, da bi si s hudim pridobil sina nazaj; poskusil je tedaj z dobrim. Ko se naredí noč, obišče skrivaj soseda, ponuja mu novce z obresti nazaj, ako mu dá preljubega sina. Ker je Turek s tem dosegel, kar je namerjal, zató je rad v to privolil, samo to si je izgovoril, da mora Mousa otroka še to noč skrivaj odpeljati in z vso svojo družino odpotovati. Tako se je tudi zgodilo. A Turki so prisegali na ta čudež, ter so rekli, da se je vse to zgodilo v Mohamedovo slavo in česčenje. Židje so bili od te dobe tako zaničevani, da so morali vsi iz mesta pobegniti. Odsihmal ima mesto Hamah samo turške prebivalce. A zgodba učí, da nij nihče tako zvit, da mu ne bi našel jednekega solnčni svit.

Kitajsko in Kitajci.

V sredi Azije leži kitajsko (činezko) cesarstvo, ki je najstarejša država na svetu in je petnajstkrat večja od Avstrije. Prebivalci kitajskega cesarstva se imenujejo Kitajci (Činezi) ter pravijo svojemu cesarstvu „nebeško kraljestvo“. Kitajsko je užé tisoč in tisoč let znano po imenu vsemu svetu, a kako je tam, tega ne zná nihče prav in obširno povedati, ker Kitajci, ograjeni z neizmernimi zidovi, z nezaupnim očesom gledajo ptujce ter jim vrata zapirajo, bojé se, da bi jim kdo kaj dobrega ne odnesel ali kaj slabega ne zatrosil v njihovo „nebeško kraljestvo.“

Kitajsko cesarstvo je neomejeno samovladarstvo, ki se ne podéduje po dedinskej pravici, nego cesar, ki je namestnik nebeškega kralja, zato „sin nebeški“ imenovan, samovoljno določi svojega naslednika. Kakor njihov bog v nebesih, tako pravijo Kitajci, ima tudi „sin nebeški“ na prestolu kitajskem vso oblast éez življenje in imenje. On skrbi za vse, za potrebno in nepotrebno, za veliko in malo. On celó določi, kateri dan se mora zimska obleka zameniti s pomladansko in pomladanska s poletno. Vendar mora cesar posebno gledati nato, da ustreza željam in koristim svojih podložnikov. Ako ne izvršuje natanko božje volje, zgrabijo podložniki za orožje in kaznujejo prestopnika.

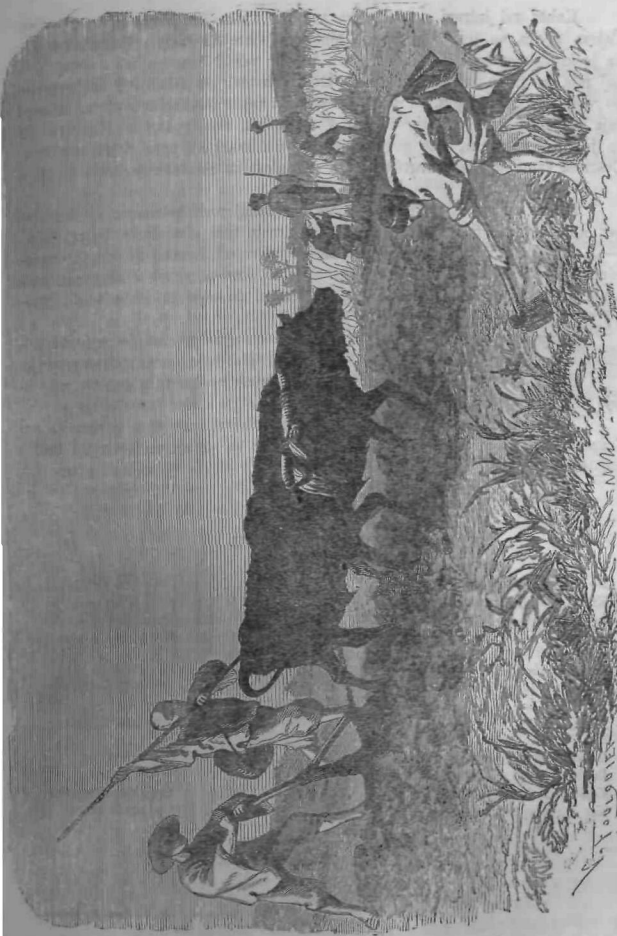
Kitajci so zeló varéni in premišljeni; niti jedne pedí zemlje ne pusté zanemarjene; celó na gole hribe in sive skale nanosijo prstí, ki jim rodi žito in zelenjad. Poljedelstvo med vsemi drugimi opravili Kitajci najbolj éasté. Polje povsod tako pridno in lepo obdelujejo kakor pri nas vrtove. A ne samo pridno, ampak tudi zeló umno se Kitajci peéajo s kmetijstvom. Popotniki in tujci obédujejo zlasti njih veliko skrb za gnoj. Glavni pridelek kitajskega poljedelca je riž (rajž); kedar je slaba letina umrje mnogo tisoč Kitajcev. A tudi druga evropljanska žita, vzlasti pšenico, ječmen, prosó in razna soéivja pridelujejo Kitajci. Denašnja slika vam kaže kitajske kmetovalce, ki polje obdelujejo.

Kitajci so majhne rasti, nosijo kratke hlače in široke jope. Glavo imajo vso obrito, samo od temena jim visi dolga kita. Oči imajo svitle in drobne. Pokriti so sè širokim klobukom, na nogah imajo coklje ali pa érevlje na kveder. Ženske so skoraj ravno tako obleéene kakor moški, samo lasé imajo éudno nališpane in polne zlatih bucek.

Sploh ima Kitajec lepe lastnosti, ki ga éloveku takój prikupijo; éedna in zadovoljna duša je. Vsi popotniki, ki so bili kedaj na Kitajskem, hvalijo Kitajce, da so gostoljubni, mirni in zvesti ljudje.

Pokopališéa si stavijo Kitajci po višje ležeéih in nerodovitnih skalah. Pokopališéa po hribih so ravno tako različna kakor pri nas. Dobro se vé, kje počiva bogatin in kje siromak. Kitajci svoje mrtve zeló éasté. Najveéja nesreéa je starišem, ako nemajo nobenega sina, ki bi na njihovem grobu žaloval. Ne samo pri pogrebu, nego tudi ob drugih éasih imajo mnogo žalóbnih obrédov (ceremonij).

Éudno, da na Kitajskem nij nobenih rokodelcev toliko, kolikor brijaéev. Brijaé oprti svojo tružico na hrbet in se postavi na oglu kake ulice. Nij mu treba dolgo éakati. Kmalu imá v pestéh moža, ki se želí pomladiti. Skledica in kratka debela britev se mu sveti v rokah; lasí pridno spravlja,

Kmetovanci v Čini.

ker je Kitajci radi kupujejo za gnoj. Človek res ne vé, gledajoč kitajskega brijača, ali bi se smijal potrpežljivosti britega človeka, ali bi občudoval umetelnost in spretnost brijačevo.

Kakor vsi jutrovi narodi, tako tudi po vsem Kitajskem pijó samo čaj. Čajeva pijača se je v Čini začela užé v najstarejših časih. Pripoveduje se, da je kitajskega cesarja Ventija glava bolela; véliki duhoven mu svetuje, da naj pije čaj in to mu je pomagalo. Od tistih dob so začeli čaj kot zdravilo po vsem Kitajskem piti. Pijó ga Kitajci zjutraj, opóludne in zvečera. Mnogo čaja se izvozi tudi v ptuje dežele. V najlepšem cvetji pa je sviloreja, ki se je na Kitajskem, ako prej ne gotovo užé 2600 let pred Kristom začela. Cesarica sama je nje pokroviteljica in pospeševalka in sleherni kmet se pečá s svilorejo.

Knjige se na Kitajskem prodajajo kar zunaj pred hišami in so zeló dober kup. Ker Kitajci radi čítajo (beró), imajo tudi pisatelje v velikej časti. — A to, kar vam sem tukaj povedal, še nij vse. Lepotij in drugih dragocénosti imajo na Kitajskem na cente. Vse to, kar od ondot v Evropo in naše kraje pride, so samo zametki Kitajcev. Znam, da tega ne bode vrjel, kdor nij vsega sam videl.

Kitajski otroci zeló spoštujejo mater in otročja ljubezen je najlepša prikazen v kitajskem cesarstvu. Kdor stariše zaničuje, tega kaznujejo sè smertjo.

Kitajci se strogo držé po veri in postavah predpisanih šeg ter zaničujejo vse, kar se ž njimi ne ujema.

Toliko vam bodi za danes, ljubi otroci; drugopot vam povem še kaj družega o tem ali kakem drugem narodu, da se polagoma upoznate tudi z inostranimi ljudmi.

I. T.

Na bratovem grobu.

Ne morem, bratec, tebe pozabiti,
Ki bil v življenji si takó mi drág,
Še májhnemu se bilo tí ločiti
Od mene, sestre svoje, otrok blág!

Dovršil jedva šesto sí poletje,
Neznán ti bil je ves ta solzni svet;
Ko jelo pádati je z drevja cvetje,
Presadil v svetí raj je Bog tvoj cvét.

Gorkó te tvoja sestra je ljubila,
Predrági ti, ki v zgodnjem grobu spiš!
Kakó bi lí kedáj te pozabila,
Ker v nje spomínu vedno ti živiš?

V nebesih duh tvoj blagi se radúje,
Tam žalosti, tam bridke sólze níj;
Na zemlji sestra za tebój zdihúje,
Ker osamélo si ostávil tí.

Na grobu često vidiš me solziti,
Objémati spomín nadgrobní tvoj;
Ko bi ti dano bilo govoriti,
Kaj rekel bi ti meni, bratec moj?

Takó otròk bi sládkí mi govóril:
„Nad mánoj v solzah ne namákaj tál!
Za vaš ubožní svet me Bog ni stvóril,
Za večnost dušo bil je meni dál.“

Zatorej, prosí, angelček premíli,
V nedolžnosti od zémlje tužne vzét,
Za nas, ki smo prísérno te ljubíli,
Da vsi v nebesih snidemo se spet.

Ana Kríšman

Red v naravi.

Bilo je necega vročega poletnega dné, ko se je solnce užé bližalo k zatonu. Pri derečej strugi poleg očetovega mlina je stal Slavko, brdák deček okoli sedem let. V vodi zagleda ogromno število ribic, ki so dokaj nadlog imele. Voda jih je sukala in drvila sem ter tja. Pogosto jih je zasuknila v vrtinec in odnesla od ljubih prijateljic. Druge so se zopet zaletávale ob ostro kamenje in korenine ter so se hudo ranile. Slavku so se te uboge živalce zeló smilile; mislil je, kako bi jim pomagal. Šel je k očetu v mlin in ga prosi, naj bi polovil uboge ribice, da bi v vodi toliko ne trpele. Oče izpolni Slavkovo željo, vzame sak in ga nastavi v vodo. Deréča voda kmału zasukne uboge ribice na ta nesrečni kraj in bile so — v saku. Oče potegnejo sak iz vode in izsipljejo vjete živalce na zeleno grivico (trato) pred Slavka in mu rekó; „ná, tukaj je imaš, storil sem po tvojej želji!“ To rekši, otídejo oče v mlin. Slavko ostane sam pri ribicah in jim začné govoriti: „glejte, uboge živalce, kako ste zdaj srečne! Tukaj na zelenej travici in na zdravem čistem zraku se laže prebiva in diha nego li v derečej vodi, ki vas zaganja med ostro kamenje in korenine. Kako lepo vas obsévajo rumeni žarkí zaha-jajočega solnca!“ Tako je govoril Slavko ubogim ribicam, gledajóč jih, kako živo so se gibale in skakale po zelenej travi. Kadar koli je kaka ribica daleč odskočila od svojih tovarišic, takój jo je Slavko prijel in zopet nazaj položil k ónim drugim. „Le mirne bodite“, dejal jim je, „in odpočíte se malo, saj ste v vodi dosti trpele. Tukaj po zemlji se lahko prosto gibljete in veselíte kakor ptičice pod nebom!“ — Oče, ki je stal za mlinskimi vrati in vse to poslušal, stopi zdaj k Slavku in mu reče: „preljubo moje dete! ali res misliš, da so zdaj ribice na boljsem nego li so bile poprej v vodi?“ To rekši, vzamejo oče jedno ribico in jo denejo pri kraji v vodo, a ribica je bila mirna, samo malo je še gibala ob svojih plavutih. Zdaj pokličejo sinka k sebi rekóč: „Slavko, idi sem k meni, da vidiš, kako mirna je uboga ribica, ki sem jo dejal v vodo.“ Oče denejo še druge ribice nazaj v strugo ob kraju brega, a vse so bile kakor mrtve; še le za nekaj časa so se začele živéjše gibati in plavati po vodi.

„Zdaj vidiš,“ rekó oče, „da vsaka živalca najrajše živi na ónem torišči, katero jej je ljubi Stvarnik v življenje odločil. Kakor se tebi najprijétnejše zdi na kopnej zemlji, ptičí in metuljéku v zraku, tako se tudi ribicam zdi najprijétnejše v vodi. Samo malo takih živalic je, katere živé v vodi in na suhem.“

Bog na svetu je vse modro ustvaril
Vsakej stvarci je svoj kraj podaril.

Josip Karba.

Na večer.

Nij ga več zlatega solnčnega zraka,
Evo na zemlji že gostega mraka!
Tam iz zvonika se zvon že glasi,
Sladko počivat nam iti velí.

Spánčkajte mirno, preljubi otroci,
Nič se vam bati nij, v božjej ste roci,
Spánčkajte sladko nastala je noč —
K dnevu prihodnjemu zbirajte moč!

Mladinoljub.

Male pripovedke.

Spoštuj starost.

Lukey je sedel zunaj pred hišo in je obiral kos kruha, ki so mu ga mati dali. V tem pride po cesti star, kruljev mož z beraško mavho čez ramo. Lukee se mu smeje, zaničuje ga in pravi: „mož! hodite ravno in ne držite se k tlam, kakor da bi nesli koš na hrbtu.“ Razžaljeni starec se ne jezi, prijazno pogleda nepriljudnega dečka in mu reče: „otrok! grešil si, ker tako grdo govoriš sè starim človekom. Ti še ne veš, kaj tebe zadene v življenji. Kadar boš ti toliko delal, kolikor sem jaz, gotovo ne bodeš več tako lahko in veselo skakal okoli hiše, kakor zdaj.“ — Te pohlevne starčkove besede so ganile Lukca. Sram ga je bilo da je razžalil starega moža; zatorej stopi predenj in ga prosi odpuščenja, obetajóč mu, da nikoli več ne stori kaj takega, s čemur bi razžalil kakega človeka. — c —

Uboga pesterna.

Katarinka, uboga deklica, je morala tuje otroke varovati. Ko je necega dne na vrtu sedela in bridko jokala, vpraša jo gospodinja: „čimu se jokaš, Katarinka? Ali ti je kdo kaj žalega storil?“ — „Oh!“ reče Katarinka, „kaj se ne bi jokala, ako pomislim, kaj še bode z mene, uboge sirote! Drugi otroci hodijo v šolo in se učé mnogo lepih stvari, a jaz? Jaz rastem kakor divje drevesce, ne znam niti brati niti pisati. Sama nemam ničesar, a odkodi da plačam učnino? Jedva toliko zaslužim, da imam vsakdanjo hrano. Ali nij to dosti nesreče za mene, ubogo deklico? In kdo me vzame v službo, kadar bode boljših in sposobnejših ljudi od mene? Jaz bi rada tudi po noči delala, samo da bi hodila v šolo in se ondu kaj koristnega učila za svojo prihodnost.“

Gospodinja se usmili uboge deklice, dobro vedóč, da Bog od nas zahteva, da pomoremo sirotam. A to je največje dobro, ako moremo ubogim in nadložnim ljudem kaj dobrega storiti. Gospodinja je odslej vsak teden pošiljala ubogo Katarinko po nekoliko ur v šolo, in kolikor več je deklica v šoli dobrega čula (slišala), toliko zvestejša in pridnejša je bila svojej gospodinji. — c —

Neusmiljene igre.

Nek učitelj nij nikoli opuščal priložnosti, da bi ne bil učencem kazal trpinčenja živali v žalostnih podobah, ter jih tako k usmiljenju izpodbujal. Pripovedoval jim je v šoli, da so se v daljnjej Španiji in tudi po nekaterih drugih deželah ljudje s tem razveseljevali, da so v nalašč za to pripravljena gledališča bika, medvede in druge živali skupaj zapirali, a to samo zaradi tega, da so se te različne živali med soboj klale in s tem ljudi razveseljevale. — Jeden učencev vstane in reče: „ali je mogoče, da so take dežele bile, v katerih so tako grozoviti ljudje živeli? Kako srečni smo pač mi, da nemamo tacihih divjih veselie!“ — „Da, v resnici smo srečni“, reče učitelj „in samo modremu

vladarstvu se imamo zato zahvaliti.“ „Ali so tudi v naši deželi bile kedaj take ostudne veselice?“ vpraša drugi učenec. „Bile so,“ odgovori učitelj. „a samo petelinove bitke z oskubenimi gosmi i. t. d.“ Povedal jim je učitelj, kaj se je vse pri takih veselicah godilo in povsod jim je dajal dobre nauke. Otroci so bili veseli, ko so slišali, da pri nas nij več takih ostudnih iger ter so jednoglasno učitelju obljubili, da ne bodo nikoli nobene živali brez potrebe mučili niti morili.

A. L. Mowirski.

Jarnejček pripoveduje, kako je v šoli.

Oče! v šoli je vse drugače nego v naši hiši. V šoli so dolge klopi, v klopéh sedé otroci drugi poleg družega; roke imajo lepo na klopi in oči obrnene v učitelja. Gospod učitelj se pogovarja z nami prav prijazno o rečéh, ki je vidimo doma v hiši, v kuhinji, na vrtu in na polji; pripoveduje nam o živalih majhnih in velikih, o cveticah, ki so po vrtéh in na polji, o solncu, mesecu, in zvezdah, ter nam pové mnogo lepih stvari tudi o ljubem Bogu v nebesih. Vse to otroci radi poslušamo ter niti ne mislimo na igrače. A ne samo da poslušamo nego tudi sami delamo. Učitelj nam ukaže: „roké pod klop na polico!“ Tukaj imamo knjižico, plôčico in pisalo. Zdaj vzamemo vsi plôčice in pišemo nanje to, kar nam gospod učitelj pripoveduje, ali pa prepisujemo, kar nam učitelj na šolsko tablo piše. To je veselje! Črko skladamo k črki kakor vojake v vrsto. — Na učiteljevo povelje pospravimo plôčice ter vzamemo knjižico izpod klopi. Kako vesel je učitelj, ako imamo vsi lepe in snažne knjižice! — Naposled še računimo. Oče! to nij lahka stvar. Zatorej se vsak veseli, ako je nalogo dobro rešil. Tudi učitelja to veseli, ker se prijazno nasméhne vsacemu, in pohvali vsacega.

A kako hitro mine čas v šoli! Užé bije ura deset in — uka je konec. Vse svoje stvari mirno in lepo pospravimo, potlej vstanemo in molimo glasno za gospodom učiteljem:

Pomagaj, Bog, da vse nauke,
Zvestó si v srci hranimo,
Da vedno se po njih ravnamo
In večno srečni bodemo.

— é —

Lákoma miš.

(Basen.)

Pogleda miš iz míšine ter opazivši proglo ali mišjo past, reče: „aha, to ti je tista glasovita progla! Kako ljudje modro uméjo! Denó kamen na desko ter izdôlaj privežejo kak ocvirček ali kosec slaninice (špeha), in to jim je progla. Da, ako bi neumne bile me miši! Ali me vemo: kakor se dotakneš ocvirka, klop! izproži se progla ter deska pade in miši potare vse nožice. Ne prevarite nas! A malo povohati, tóličko dà, nij greh; od vohanja se ne izproži: meni se čudovito rado voha slaninica ali ocvirček.“ To reče in smukne pod nastavljeno desko ter jame okolo slanine vohati. Progla je bila zeló na lahko zapéta, in kakor se miš dotakne slanine, klop! pade deska ter lákomko vso stare. — Ne lákomí se, da z glavo ne plačáš, kakor ta miš.

Koledarja vam nij treba.

Koledarja vam nij treba! Človek bi mislil, da je to nekaj zelo čudnega, a kaj morem jaz zato, ako je pa res tako.

Pokazati vam hočem, kako moremo izračunati dneve tudi brez koledarja. Napišite si naslednjo skrižnico, kajti brez nje si ne morete prihraniti ónih novcev, ki vam jih je treba za koledar.

Januar	Februar	Marec	April	Maj	Junij
6	9	10	6	8	4
Julij	Avgust	September	Oktober	November	December
6	9	5	7	10	5

Te mesece in njih številke si dobro zapómnite. A da izračunite, kateri dan pade na ta ali óni dan v tednu, treba vam je najpred soštevati in potlej delíti sè številko 7, ter paziti nato, katero število ostane.

Dalje zapómnite še to:

Ako vam pri računanji ostane 1, takrat pade dan, katerega iščete, na nedeljo, ako ostane 2, na ponedeljek, 3 na vtorek, 4 na sredo, 5 na četrtek, 6 na petek, in ako ostane 7 ali ničla, takrat pade dotični dan gotovo na soboto.

Zdaj da vidimo! Na kateri dan pade n. pr. 23. dan decembra 1876. leta? December je zgoraj v skrižnici zaznamovan sè številko 5; treba nam je tedaj najprej soštevati 23 in 5, a to je 28. Zdaj to vsoto razdelimo s številko 7, — in ne ostane nič.

23. dan decembra meseca bode tedaj na soboto.

Tukaj še nekoliko primérov! — Na kateri dan v tednu pade 10. junij?

Odgovor: $10 + 4 = 14 : 7 = 2$ in ne ostane nič; torej pade 10. junij zopet na soboto.

Kateri dan v tednu je 30. november?

Odgovor: $30 + 10 = 40 : 7 = 5$ in ostane 5, tedaj je 30. november v četrtek.

Na kateri dan imamo letos 26. dan avgusta?

Odgovor: $26 + 9 = 35 : 7 = 5$ in ne ostane nič; tedaj je 26. avgusta na soboto.

A zdaj pogledjte v koledar, ako je vse to res, kar vam sem povedal, in potlej računajte sami po gornjih pravilih, da se prepričate, da je resnica, kar sem v začetku rekel: koledarja vam nij treba.

Nù, opómniti vas moram, da to računanje stóji samo za letošnje leto. Za prihodnje leto vam prinese „Vrtec“ skrižnico z novimi številkami.

M. Č.

Prirodopisno-natoroznansko polje.

K a č e.

Vsak izmed vas je užé gotovo videl kačo, ako ne žive, vsaj mrtvo ali narisano. Kače imajo zlekneno, valjasto, zgoraj in ob stranéh z luskami pokrito telo, ki nema nobenih nog. Glavo imajo majhno, a čeljusti takó raztezljive, da tudi take živali, ki so mnogo debelejšé od njih, lahko cele pogoltnejo. Nestrupene kače pograbiyo svoj plen večjidel naravnost s širokim žrelom ter ga živega pogoltnejo, a strupene ga poprej vsekajo, ter čakajo, da ga strup umorí. Ko je žival mrtva, potlej kar celo požró. Vse strupene kače imajo v zgornjej čeljusti v majhnih mehurčkih smrten strup. Kadar vsekajo in ranijo, izpusté strup iz votlih zob, da se razlije v človeško kri, od česar človek

izbolí in umrje, ako se mu hitro ne pomaga. Strup je prozorna, rumenkasta tekočina, katera v želodeci nič ne škoduje, a zmešana s krvjo naredí velike slabosti in večkrat mora človek umreti v nekoliko minutah. Jezik imajo kače dolg, tenek in razcepljen, ter ž njim zeló hitro gibajo, kadar je kdo razdraži. Nevedni ljudje navadno mislijo, da je jezik strupen, da kače z jezikom vsekajo, a to nij res, ker nobena kača ne more s svojim mehkim jezikom raniti, ampak ima ga samo za tipanje.

nutah. Jezik imajo kače dolg, tenek in razcepljen, ter ž njim zeló hitro gibajo, kadar je kdo razdraži. Nevedni ljudje navadno mislijo, da je jezik strupen, da kače z jezikom vsekajo, a to nij res, ker

no bena kača ne more s svojim mehkim jezikom raniti, ampak ima ga samo za tipanje.

Kače imajo ognjene in precej velike oči brez vejic, zato ne morejo nikoli zamižati. V živež jim so različne živali; večina jih napada sesavce in ptice, a nekatere tudi kuščarje, žabe, majhne ribe, mehkužce, žuželke in črve.

Kače živé najrajše v vročih deželah, kjer so tudi najbolj nevarne. Po zimí se zarijejo v svoje luknje globoko pod zemljo, otpnejo in ležé tako do prvih pomladanskih dni. Precej potem se lévijo, t. j. dobé novo kožo, ki je različne barve, včasih lepo pisana. Kače delimo na dve vrsti: v strupene in nestrupene.

Največje in najbolj strupene kače živé v vročih deželah, v Aziji, Afriki in Ameriki. V naših krajih je gad najbolj strupena kača. Gad je majhen, ima rujavkasto kožo, po hrbtu črno páso, in se zato tudi imenuje pisana kača. Gad se greje rad na solncu pri pečevji in grmovji. Zatorej nij varno otro-

kom se za grmovjem blizu pečevja igrati; ako stopiš na gada, te bo vsekal. Gad se pogostoma nahaja po naših hribih, posebno po kamenitih, solnčnatih bregovih, kjer se večkrat vidi, ko se greje na solnei na kakem kamnu ali porobku. Kadár je mrzlo in deževno vreme takrat se ne pokaže iz svoje luknje ter se sploh ogiba mokrih tal.

Večkrat se zgodi, da gad vseka kakega otroka, pastirja, drvarja, lesarja i. t. d. Ako je velika vročina, večja je tudi nevarnost, ker strup ima večjo moč v vročini in se tudi poprej združi s krvjo vsekanega človeka.

Ako te gad vseka, treba je takój izsrkati rano. To nij nikakor nevarno, ako so usta zdrava in nij koža razpokana. A premočno se ne sme srkati, ker bi znala kri teči iz zob. Gadji strup v ustih ne škoduje, ker ga obdajajo sline, samo tedaj je škodljiv, ako se zmeša s krvjo. Potlej je treba rano izrezati, obvezati jo in z gobo ali žarečim železom izžgati.

V vročih deželah južne Amerike, vzlasti v Braziliji in Gvijani, živi velikanska kača, tako imenovana boa ali udav. Ta kača je navadno 3 do 5

metrov dolga in čez sredodebela kakor možka noga nad kolenom.

Glava pritej kači je majhena in podolgastojajčasta. Vrat ima tenak, a truplo proti sredi zmirom debelejše. Rep je kratek in jej služi za ovijanje in prijemanje. Ta velikanska kača je lepo pisana, zna plézati

dati, ugledala, ne izpusti je več izpred oči. Kadar je užé dosti blizu te živali, zažene se kakor blisk na-njo, popade jo za glavo ali vrat, ter se jej v tem hipu dvakrat ali trikrat ovije okoli trupla, in jo stisne s tako močjo, da jej rebra pokajo in da več dihati ne more. In ravno zaradi tega, ker svoj plen poprej udávi nego ga začne požirati, pravimo jej tudi udav. Kadar čuti, da se plen več ne gane, odvije z njega svoje kolobare ter ga začne potem požirati celega, kakor vse druge kače. Tudi udavu se grdo razkréčijo čeljusti, vse žrelo se razširi in obilna polzka slina mu se cedi iz žrela.

in se spretno ovijati po drevesih.

Zaradi tega se najrajše klati po drevesih, bodisi, da se ovije okoli kake veje, ali se pa poprime z repom in visi s truplom navzdol. V vodo ne gre. Zanimivo je to velikansko kačo gledati na lovu. Ako je kako žival, katero si upa prevla-

Udav napada navadno živali od mišje do zajčje velikosti, a tudi se drzne lotiti živali od velikosti naše srne. Denašnja podoba vam kaže udava v boji s tigrom, kateremu se je dvakrat ovil okoli telesa, ter ga tako stiska, da se niti z mesta ganiti ne more.

Ta velikanska kača iznese blizu do 30 kožnatih jajec, a iz njih izlegli mladiči so po 2 centimetra debeli, 77 centimetrov dolgi in živo pisani.

V Braziliji strojijo kožo te velikanske kače in izdelujejo iz nje škorne, sedla in druge stvari. Mast rabijo za zdravila in vsakoršne vraže.

Otroci! bodite Bogu hvaležni, da se nam v naši domovini nij treba bati tako hudih kač.

Razne stvari.

Drobtine.

(Slovensko časopisje). Gotovo bode tudi vas zanimalo, preljubi otroci, ako vam povem število vseh časopisov, ki so pisani v našem premilem materinem jeziku in je vzdržuje naše rodoljubivo slovensko ljudstvo. Teh časopisov imamo z letošnjim letom vseh skupaj 15 in se imenujejo: Slovenski narod, Slovenec, Novice, Soča, Edinost, Slovenski gospodar, Kmetovalec, Zgod. Danica, Slovenski prijatelj, Učiteljski tovariš, Slovenski učitelj, Zora, Zvon, Besednik in vaš Vrtec. — Najstarejši časopis so „Novice“, ki so z letošnjim letom doživele užé svoje 34. leto. Ako gremo 34 let nazaj, nijsmo imeli Slovenci nobenega časopisa razven „Novic“, ki so v istem času jedine naš narod podučevale in ga k delavnosti izpodbujale; a danes jih imamo 15, kar je gotovo lep in vesel napredek v našem domačem slovstvu.

(Najmanjši človek) na svetu je bil gotovo poljski plemenitaš Bórwiskowski, kateri je bil 28 let star, komaj 72 centimetrov visok, to po starej meri še nij 1 vatel, kajti 1 vatel ima po novej meri blizu do 78 cm. A največji človek sedanjega stoletja je Angličan „Brien“, ki je 2 metra 6 decimetrov in 7 centimetrov visok, to je blizu 3 in pol vatla.

K. P. Slivniški.

Kratkočasnice.

* Tátovič sreča Uzmoviča in ga vpraša: „koliko si dal za novi klobuk?“ Uzmovič mu odgovori: „žal mi je, da ti tega ne morem povedati, ker nij bilo nikogar v štacuni, ko sem ga kupoval.“

* „Andreje, poglédi, kakšno vreme je zunaj,“ reče gospodar hlapcu. „Tega videti ne morem, ker dež tako lije, da niti dva koraka daleč ne vidim izpred sebe,“ odgovori Andreje.

* Dva prijatelja sta sedela na klopi zunaj pred hišo. Prvi ima časopis v roki. „Zakaj tako pazljivo prebiraš imenik na vojski ubitih vojakov? Saj nemaš nobenega sina pri vojacih,“ vpraša ga prijatelj. „Nemam ga ne,“ odgovori prvi, „ali če kakega znanca berem med ubitimi, me vendar le veseli.“

Národne uganke.

(Priobčil A. Mozirski.)

1) Hrast ima 12 vej, na vsakej veji so po 4 gnezda, a v vsakem gnezdu po 7 mladih ptičev in vsakemu ptiču je drugače ime. Kaj je to?

2) Nema srca, nema peresca, a vendar po svetu hodi. Kaj je to?

3) Črna je in dobro okovana in dobro doma čuva. Kaj je to?

4) Na svetu je užé več tisoč let, a še nij niti mesec staro. Kaj je to?

5) Komu se mora vsak človek odkriti.

(Odgonatke uganek v prihodnjem listu.)

Besedna uganka.

(Priobčil Al. Škoda.)

S črkami štirimi
Znači besedo ti
Kraja najlepšega
Raja slovenskega;
Črko jej prvo odvzemi
S kožuhom se gorkim odeni.

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnjem listu.)

Rešitev računskih nalog in odgonetke národne uganke v I. „Vrtčevem“ listu.

Rešitev računskih nalog:

1. Zapiši število 19 z rimskimi številkami (XIX) in potlej prečrtaj ali zbriši številko I, ki stoji mej desetnicami, in doboedeš XX.
2. Prečrtaj vse tri osmice povprek čez sredo in doboedeš zgoraj in spodaj po tri ničle.
3. $99\% = 100$.

Prav so je rešili: Gg. Fr. Verlič, žup. v Stranica; Fr. Ferik pri sv. Jakobu v slov. gor.; M. Rant, učitelj v Šturiji; Iv. Grebenec, učitelj v Budanji; Jan. Kocmut, nadučit. v Rušah nad Mariborom; Fr. B. Rajar, v Biljah; Janez Melher, učitelj v Knezazah; Jos. Vidic, nadučit. pri sv. Pavlu pri Preboldu; Blaž Sedevčič, učit. v Šempasu; K. P. Slivniški v Slivnici; Alojzij Škoda iz Zaplaza; Božidar Dedič, podučit. v Gornjemgradu; Tone Schmidinger pri Velikejnedelji; Anton Kersnik in Vek. Stiasnij, dijaka v Ljubljani; Anton Kosmač, učenec v Cirknem; Franjo Smolič, posestnik pri sv. Lorenci ob Temenici; (1. in 2.) — Gospodične Emilija Korošec v Št. Petru; Marija Aljančič v Celovci; Ivana Benigar in Terezina Ballogh v Ajdovščini.

Odgonetke národnih uganek:

1. Lastavica; 2. Kadar črevljar laneno dreto s prešičevo ščetino na koncu skozi kravje usnje vleče; 3. Kopriva; 4. Čebele v panji; 5. Solnce.

Zahvala.

Velečastitemu gospodu župniku Petru Erjavcu v Zrečah, v Konjiškem okraji, izreka spodaj podpisano šolsko vodstvo najtoplejšo zahvalo, ker so za tukajšno šolsko mladino „Vrtec“ naročiti blagovolili. Bog daj slovenske mladini še več tacih dobrotnikov!

Šolsko vodstvo v Zrečah na dan s. Neše 1876.

Franjo Čeh, učitelj.

Trdo vezani „Vrtci“ od poprejšnih let se še dobé po naslednjem cení:
 Vrtec od 1871. l. za 1 gl. 30 kr.
 Vrtec od 1872. l. „ 1 „ 30 „
 Vrtec od 1874. l. „ 1 „ 50 „
 Vrtec od 1875. l. „ 2 „ — „
 „Vrtca“ od 1873. leta nemamo več.

Uredništvo „Vrtčevo“.

LISTNICA. Gg. J. K. v Babincih: Ako imate kaj národnega blaga nabranega, pošljite ga nam. — A. E. v P.: Letos ne moremo nikomur lista pošljati na besedo, da nam pozneje pošlje naročnino, ker imamo od lanskega leta še 152 takih dolžnikov. — Iv. I. v T.: Nas veseli, da tako vrlo delate za naš list. — J. S. v A.: Na Vašej pošti se mnogo naših listov izgubi, ker nam toliko reklamacij dohaja; ako se to še jedenkrat zgodi, pritožili se bodemo na višje mesto zaradi poštarkega neráda. — Iv. P. na Krki: 1 gl. 30 kr. smo zaračunili za pretečeno leto, ker je bila naročnina za II. polletje še na dolgu. — L. T. pri sv. Florijanu: Za lansko leto smo zaračunili 60 kr.; tedaj imate za letos 1 gl. 40 kr. vpisanih. — A. U. v G.: 3 gl. prejeli; od poprej je bilo na dolgu 2 gl. 60 kr., za letos smo Vam zapisali 40 kr. — Fr. J. v R.: Srčen pozdrav!

Prošnja. 1) Vse naše čest. gg. naročnike uljudno prosimo, da list, katerega ne dobodo, najpozneje v 14. dneh v odprtem pismu reklamujejo, ker na poznejše reklamacije ne moremo nikakor ozira jemati. A vsakdo naj poprej na dotičnej pošti za list povpraša, in še le potlej, ako lista res ne dobóde, naj list reklamuje. Mi bodemo dotično pošto takój tukajšnjemu c. kr. poštnemu opravništvu za nadaljno postopanje naznanili. Nekoliko takih pošt imamo užé zabilježnih, na katerih se naš list ne oddaje v prave roke. Zatorej hočemo letos paziti posebno nato, da naš list redno dobivajo naši gg. naročniki.

2) Kdor prve letošnje številke še nij prejel, naj nam to hitro obznaní, ker pozneje posameznih številčk ne utegne več dobiti.

3) Nekaterim našim starim gg. naročnikom pošljemo tudi še drugo številko na ogled, ter vsacega uljudno prosimo, da nam ali naročnino pošlje ali pa list vrne. Tretje številke ne pošljemo nikomur več, kedór nij naročnine odrajtal.

Uredništvo „Vrtčevo.“

Denšnjemu listu je priložena muzikalna priloga.

Izdatelj, založnik in urednik Ivan Tomšič. Tiskala Klein in Kovač (Eger) v Ljubljani.

MOLITEV.

Adagio.

Vglasbil *Aug. Leban.*

p
Lju - bi O - če v več - nem ra - ji! Na me

mi - lo se o - zril Za vse

cresc.
do - bro v vsa - kem kra - ji Mi po - de - li
Mi po - de - li

dost' mo - čij! Mi po - de - li dost' mo - čij!
dost' mo - čij!

Šolska pesen.

Andante.

Vglasbil *Aug. Leban.*

i i i i i, Uk naj te skr - bí! i i i i

i, Uk naj te skr - bí! Kdor je pri - den in u - čán,

Ta pov - sod je spo - što - van. i i i i i

Uk naj te skr - bí. Uk naj te skr - bí.

u, u, u, u, u,
Drži se redú!
Kdor posluša, pazi rad,
Hitro naučí se brát'.

u, u, u, u, u,
Drži se redú!

e, e, e, e, e,
Izpod rok vse gré,
Če se truda ne bojís,
Ko v učilnici sedís.

e, e, e, e, e,
Izpod rok vse gré.

o, o, o, o, o,
Peti znaš lepó,
Čítaš, pišeš tudi v zé;
Rísat' vadi zdaj roké!

o, o, o, o, o,
Peti znaš lepó!

i, u, e, o, a,
Ko se uk končá,
Brez hrupečih vsi glasóv,
Mirni pójdite domóv!

i, u, e, o, a,
Ko se uk končá

lv. Miklošič.